

DİZİ GELECEK SAYILARDA

6 bölümlük bu yeni yazı dizisi ile siz de web sitelerinizi profesyonelce tasarlayabilirsiniz. Üstelik saatlerce kod yazmakla uğraşmadan.

BÖLÜM 1: POP-UP MENÜ REHBERİ:

BÖLÜM 2: WEB GALERİLERİ

BÖLÜM 3: WEBQUIZ

BÖLÜM 4: RSS: NEDİR, NASIL KULLANILIR?

BÖLÜM 5: VIDEO YAYINI

BÖLÜM 6: YENİ NESİL BANNER'LAR

Kendi RSS içeriğinizi oluşturun

En güncel içeriğin yolu RSS'ten geçiyor

RSS desteği veren web sayfaları, güncel içeriklerin RSS okuyucu yazılımlar ve internet siteleri üzerinden kolayca takip edilmesini sağlıyor. CHIP bu yazıda RSS teknolojisi hakkında bilmeniz gereken tüm detayları anlatıyor.

RSS yani "Rich Site Summary", ilk olarak Netscape firması tarafından, portal siteleri arasında bilgi paylaşımı sağlamak ve site içeriklerinin kullanıcılara hızlı bir biçimde ulaştırılması amacıyla geliştirilmiş bir teknolojidir. Önceki benimsenmeyen bu teknoloji, daha sonra Netscape haricinde diğer yazılım firmaları tarafından geliştirilmeye devam edilip günümüzdeki halini aldı. RSS şim-

di, interneti saf bilgi kaynağı olarak kullanmak amacıyla olan herkesin tercih ettiği, popüler bir içerik besleme yöntemi olarak kullanılmaya devam ediyor.

İnternet kullanıcılarının RSS teknolojisini tercih etmelerindeki en büyük etken, web sayfalarında yayınlanan içeriği, sadece XML biçiminde hazırlanmış "üst bilgi"leri çeşitli RSS okuyucu yazılımlara girerek, pratik bir şekilde takip edebilme-

leri. Bu sayede, RSS desteği sağlayan birçok site içeriği tek bir merkezden rahatlıkla izlenebiliyor ve kullanıcılar, bu siteleri tek tek ziyaret etme zahmetinden kurtuluyor. Bu açıdan bakıldığında, RSS'in kullanıcı açısından sağladığı avantaj açıkça ortaya çıkıyor. Örneğin spor haberlerini takip ettiğiniz bir siteden spor haberlerini, dünya üzerindeki son dakika gelişmeleri takip ettiğiniz bir başka siteden de

sadece bu içeriği kolayca çekip alabiliyor-sunuz. Bunun için tek şart, düzenli olarak takip ettiğiniz bu tür sitelerin RSS desteği veriyor olması.

XML: RSS içerik biçimi

Web sayfalarının sunduğu RSS desteği, siteye girilen makale veya haber gibi içeriklerin, başlık, spot ve URL gibi bilgilerini, belirli standartlar içinde hazırlanmış XML biçiminde dosyalara gömülerek yayınlanması ile sağlanıyor. Bu XML dosyaları, internet programlama dilleri üzerine, belirli seviyede bilgi birikimi ile otomatik olarak oluşturulabileceği gibi, bazı RSS Feed yardımcı yazılımları ile de hazırlanıp web sayfasından yayınlanabiliyor. XML standartlarına uygun olarak hazırlanması gereken RSS içeriklerinin, bahsi geçen otomatik oluşturulma işlemi için belirli bir programlama bilgisi gerektiğini belirtmiştik. Bu kadar bilgi birikimine sahip olmayan kullanıcılar, yazımızın ileriki bölümünde anlatılan yöntemle, yardımcı yazılımları kullanarak, kendi sitelerine RSS desteği sağlayacak XML dosyalarını rahatlıkla oluşturabilirler. Bu yöntemle tek dezavantajınız, sitenize yeni içerik girdiğinizde bunu bir de XML dosyasına girmenizin ve böylece güncelledi-

ğiniz RSS dosyanızı yeniden sunucuya göndermenizin gerekmesi.

Web sayfanızdan yayınladığınız RSS dosyası, istemci programlar tarafından okunduğunda, en son girdiğiniz içeriğin sadece başlık ve açıklama bölümü kullanıcı tarafından görülebilecektir. Eğer kullanıcı içeriğin devamını okumak isterse, habere verdiğiniz bağlantıya tıklayarak kaynağından, yani RSS içeriğinin sağlandığı siteden okumak için ilgili web sayfasına yönlendirilecektir. Bu da RSS desteği sağlayan sitenin ziyaretçi trafiğini kaybetmemesini sağlar.

RSS dosyası oluşturma

RSS teknolojisini destekleyen sitelerden içerik alabileceğiniz gibi, kendi siteniz için RSS dosyaları oluşturmanız da mümkün. Eğer az da olsa bir programlama bilgisine sahipseniz, herhangi bir metin düzenleyici (Not Defteri vb.) kullanarak kendi XML dosyalarınızı yazabilir ve sitenizden kullanıcılarınıza RSS hizmeti sunabilirsiniz. Programlama bilgisine sahip olmayan ziyaretçilerinize için de çözüm, internetten indirilebilecek küçük bir yazılım sayesinde, XML dosyalarını kolay bir şekilde oluşturmak. Yaptığımız araştırmalar sonucunda dikkatimizi çeken, kul-

QUAKE

www.quake.com.tr

TÜRKİYE DİSTRİBÜTÖRÜ
MASCOM
www.mascom.com.tr

lanımı oldukça kolay bir RSS oluşturma ve yayınlama programı olan “FeedForAll” ile nasıl RSS dosyası oluşturabileceğinize değineceğiz.

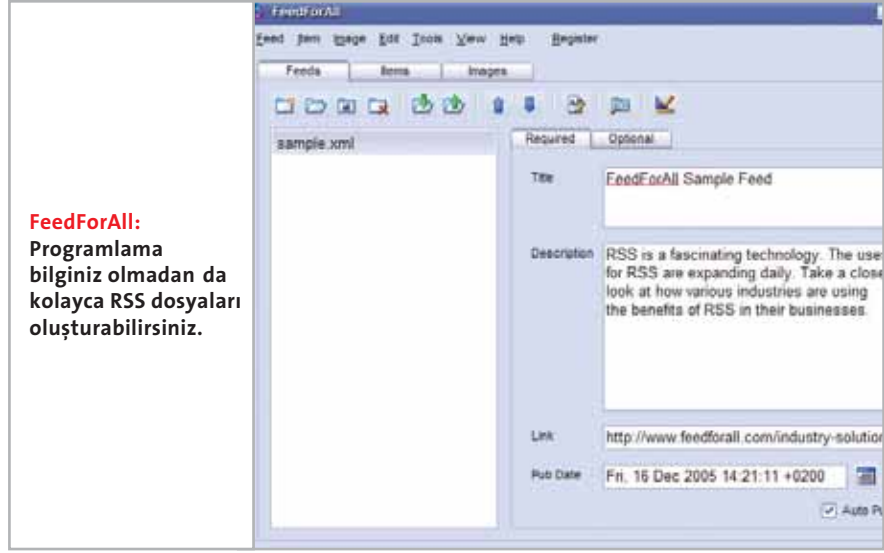
Kendi RSS dosyalarınızı oluşturun

Programlama bilgisine sahip olmayan veya kod yazarak vakit kaybı yaşamak istemeyen kullanıcıların, sitelerinde RSS hizmeti verebilmeleri için geliştirilmiş “FeedForAll” programını, resmi web sitesi olan www.feedforall.com adresinden bilgisayarınıza indirebilirsiniz.

Programı bilgisayarınıza yükleyip çalıştırdığınızda, ilk olarak karşınıza RSS oluşturma sihirbazı gelecek. Eğer isterseniz, buradaki adımları takip ederek çok kolay bir şekilde RSS dosyanızı oluşturabilirsiniz. Biz bu işlemi nasıl gerçekleştirebileceğinizi açıklamalı olarak anlatacağımız için şimdilik bu sihirbazı kullanmanıza gerek yok. Programın arabirimine geçiş yaptığımızda, burada bizlere örnek olması bakımından oluşturulmuş sample.xml adında bir RSS dosyası göreceksiniz. RSS’in işleyişinin nasıl olduğunu aklınızda şekillendirebilmeniz için, ilk olarak bu örnek dosyanın nasıl oluşturulduğuna kısaca bir göz atabilirsiniz.

Yeni bir RSS dosyası oluşturmak için *Feed / New* kısayolunu izliyoruz ve ilk olarak bu dosyada *Channel* (Kanal) diye adlandırılan bölümü oluşturmamız gerekiyor. *Feeds* bölümü altında *Required* ve *Optional* olmak üzere iki bölüm bulunuyor. “Required” bölümünde bulunan *Title* kutucuğuna sitemizin başlığını yazıyoruz, *Description* bölümüne sitemizin kısa bir açıklamasını ve son olarak da *Link* ku-

FeedForAll:
Programlama
bilginiz olmadan da
kolayca RSS dosyaları
oluşturabilirsiniz.

tucuğuna web adresimizi girip ilk aşamayı tamamlıyoruz. En altta da tarih ve saat gibi bilgilerin sayfamıza eklendiği bir *Pub Date* bölümü yer alıyor, o bölüm otomatik olduğu için herhangi bir düzenleme yapmanıza gerek yok. İkinci seçenek olan *Optional* bölümündeki alanları ise istediğinize göre doldurabilir veya boş bırakabilirsiniz. RSS desteği ile oluşturduğunuz sayfaları görüntüleyen kullanıcılar, içeriğinizi maddeler halinde görüntüler; bu maddelerin her birine de *Item* adı verilir. Diyelim ki sitenizin haber bölümünü RSS kullanarak tasarladınız, yeni bir haber bildirisi yapmanız için, yeni bir madde oluşturmanız gerekir. Ziyaretçi sitenizin RSS bilgilerini güncellediğinde eklediğiniz haberin başlığını ve kısa bir açıklamasını görür, dilerse sitenizi ziyaret ederek haberin tam metnine ulaşabilir.

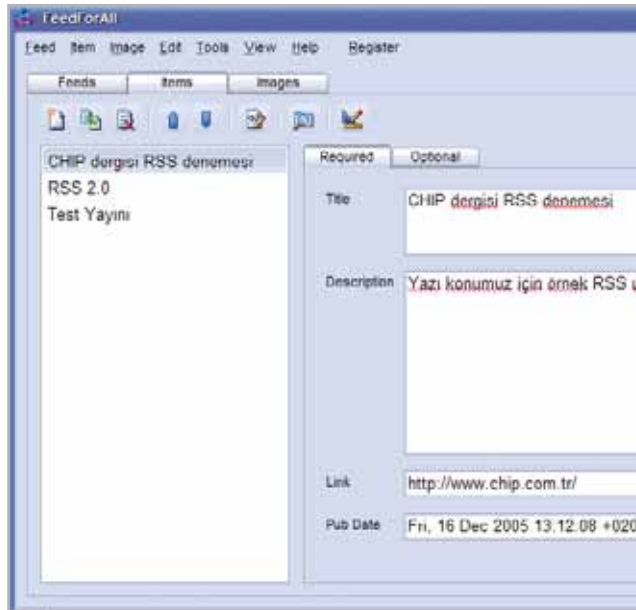
Yeni bir madde oluşturmak için *Items*

bölümüne geçiyoruz, burada tıpkı *Feeds* seçeneğinde olduğu gibi, *Required* ve *Optional* olmak üzere doldurmamız gereken iki alan var. Diyelim ki sitenize yeni bir haber girmek istiyorsunuz. Burada bulunan başlık, açıklama ve bağlantı (yani haberin devamını okuyabilecekleri web sayfasının yazacağınız bölüm) alanlarını doldurup RSS dosyanızı kaydederek, bu işlemi çok kolay bir şekilde halledebilirsiniz. Daha sonra oluşturduğunuz XML dosyanızı sunucuya gönderdiğinizde, kullanıcılar göndermiş olduğunuz bu RSS dosyasının bağlantısını kullandıkları okuyucu yazılıma ekleyerek, son güncellemeleri görebilirler.

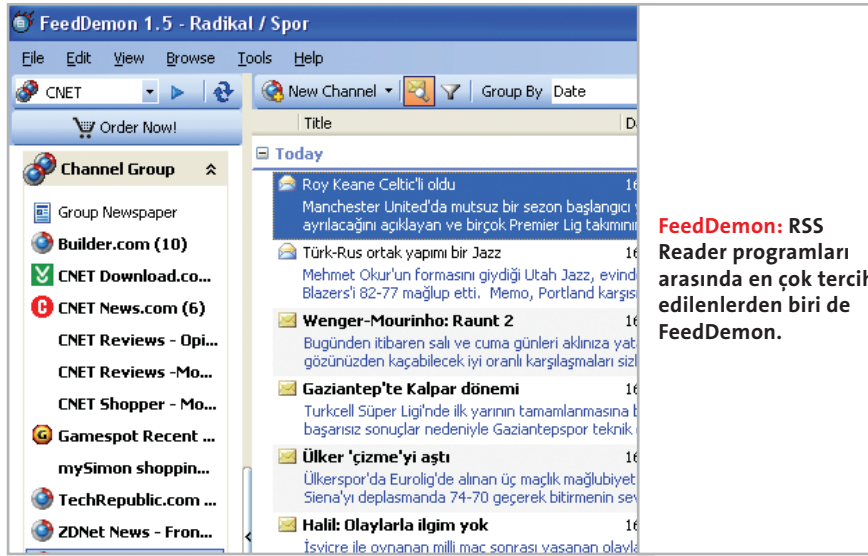
Arka arkaya istediğiniz kadar içerik ekleyebilir ve eskilerini silebilirsiniz. Anlattığımız bu yöntemle, kendi RSS dosyalarınızı fazla zorlanmadan oluşturabilirsiniz fakat sitenize eklediğiniz haberleri, her defasında elle, bir de RSS olarak girmek biraz yorucu gelebilir. Bu durumdan kurtulmak ise biraz programlama bilgisi gerektiriyor. ASP veya PHP programlama dilleri sayesinde, sitenize eklediğiniz son içeriğin otomatik olarak RSS dosyanıza da eklenmesi ve eski kayıtların XML dosyasında yer almayarak dosya boyutunun düşük tutulmasını sağlamanız mümkün. Bunun yanında kendi web sayfanıza, RSS teknolojisi kullanan diğer sitelerden içerik ekleyebiliyorsunuz. Bu işlemler için internet üzerinde kısa bir araştırma yaparak oldukça fazla bilgiye ulaşabilirsiniz.

RSS okuyucu ile içerik takibi

RSS konusunda rehber niteliği taşıyan bu yazımızda, RSS okuyucu yazılımlardan bahsetmeden geçmek olmaz elbette. RSS

Items: Kullanıcılar,
oluşturduğumuz RSS
içeriklerini maddeler
halinde görüntüler.

FeedDemon: RSS Reader programları arasında en çok tercih edilenlerden biri de FeedDemon.

Reader olarak tanımlanan bu yazılımları kullanarak, düzenli olarak ziyaret ettiğiniz RSS destekli sitelere eklenen güncel içeriği tek bir merkezden takip edebilirsiniz. İnternet üzerinde kullanabileceğiniz birçok RSS okuyucu program bulunuyor, yazımızda şu an en çok tercih edilen yazılımlardan biri olan FeedDemon programına yer vereceğiz. www.bradsoft.com adresinden bilgisayarınıza yükleyebileceğiniz programın kullanımı oldukça basit. İstedığınız RSS destekli web sayfasının XML adresini okuyucu yazılıma ekleyerek, tüm güncellemeleri tek merkezden takip edebilirsiniz.

Dilediğiniz kadar sitenin sadece ilgilendığınız bölümlerinin RSS adreslerini bu şekilde programa tanıtarak, artık bu içeriklere ulaşmak için tek tek siteleri do-laşmanıza gerek kalmıyor. Yapmanız gereken tek şey, programı çalıştırıp site içe-

riklerinde herhangi bir güncelleme olup olmadığını kontrol etmek ve ilgilendiğiniz yeni konu başlıklarına tıklayıp ilgili web sayfasına bağlanarak, içeriğin tamamını görüntülemek. Bunların yanında, herhangi bir program kullanmadan da RSS içerikli sitelerden faydalanabilme olasılığınız var. Google, My Yahoo, Bloglines ve NewsGator gibi servislere üyeliğiniz varsa, haberdar olmak istediğiniz sitelerin RSS adreslerini bu servislere ekleyebilir ve güncellemeleri buralardan da takip edebilirsiniz.

RSS teknolojisi, yazımıza konu olan tüm bu avantajlarıyla artık çoğu web sitesinde, standart olarak kullanılmaya devam ediyor. Aklınıza takılan her türlü konu hakkında internet üzerinden bilgi vermek amacıyla hazırlanmış birçok kaynağa ulaşabileceğinizi unutmayın. ■

Uğur Seven/Onur Seven, uguronur@chip.com.tr

Web'de ek bilgi:
<http://turkce.blogspot.com/> adresinde RSS ile ilgili pek çok konuda ayrıntılı bilgiye ulaşabilirsiniz.